

da je slavenski elemenat u Austro-Ugarskoj sastavljao većinu stanovništva, a ipak je taj elemenat bio i politički i ekonomski i kulturno podčinjen. Te su okolnosti veoma jačale solidarnost svih Slavena u Austro-Ugarskoj i bile su povod obrazovanju ideologija i pokreta, koji su u početku išli za tim, da se austrijsko carstvo reorganizira tako, da i slavenski elemenat dobije u njemu odgovarajući utjecaj; no kad vladajući slojevi nisu izašli ususret tim težnjama, razvile su se među slavenskim narodima Austro-Ugarske ideologije i pokreti, koji su konačno doveli do raspada Austro-Ugarske, do stvaranja nekolicine novih država na tom području, a time je začet zamršeni posljertatni problem Srednje Evrope, Balkana i Podunavlja.

V.

U razvitku, koji je doveo do propasti Austro-Ugarske carevine i do novih posljertatnih problema, imali su Hrvati naročito važnu ulogu. Pod pritiskom provaljivanja Turaka u Evropu, pokretan stočarsko-nomadski elemenat neslavenskog i slavenskog podrijetla, prodirao je i bio naseljavan u hrvatskim krajevima. Budući da su ovi stočari dolazili iz krajeva, koji su bili pod utjecajem Bizanta, većim dijelom bili su pripadnici grčko-istočne crkve. Poslije dolaska u hrvatske krajeve, jedan dio tih stočara prešao je na katoličku vjeru rimskog i istočnog obreda, a i jedni i drugi, pravoslavni i katolici, postepeno su slavizirani, u koliko nisu bili slavenskog podrijetla.